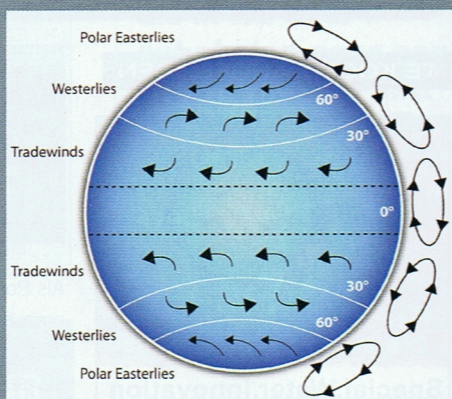

KAART, KNOOP, KOMPAS EN ANDERE
VAARZAKEN HEBBEN ZO HUN HISTORIE.
MICHIEL VAN STRATEN KIJKT TERUG
IN DE TIJD.

ZUIDWESTEN- WIND

Nee, natuurlijk is zuidwestenwind niet uitgevonden. Maar er is wel door een natuurkundige uitgevonden waardoor dit in onze contreien een dominante windrichting is.

Als onze aarde niet zou draaien, zou de Nederlandse wind vooral waaien vanuit het zuiden. Dat komt door twee dominante luchtstromingen, waar wij tussenin zitten: warme lucht vanaf de evenaar (stijgt op en buigt af richting de polen), en koude lucht vanaf de polen. Vervolgens zorgt de draaiing van de aarde voor een afbuiging van de wind. De oorzaak daarvan is in 1835 beschreven door de Franse ingenieur Gustave-Gaspard Coriolis. Het naar hem genoemde Coriolis-effect verklaart dat wind die op het noordelijk halfrond richting het noorden waait door de draaiing van de aardbol een zwiep naar rechts krijgt.

Iedereen kent het Coriolis-effect van de speeltuin. Stel je voor dat je op een draaimolentje staat, zo een waarop kinderen zichzelf graag duizelig laten draaien. Als je je op een willekeurige plek begeeft op het draaiende platform en je doet een stap richting de buitenkant, dan zal de molen langzamer gaan draaien. Stap je naar het middelpunt, dan versnelt de molen, en dat voel je. Hoe komt dat? Extreem voorgesteld: een rondje lopen om de evenaar kost je meer energie dan een rondje rond de Noordpool – beweeg je op de draaimolen naar binnen, dan kost het draaien minder energie, waardoor je rondgang versnelt. De versnelling komt als het ware door de energie die je meeneemt van buiten naar binnen. Datzelfde gebeurt met lucht die zich over de draaiende aardbol van buiten (evenaar) naar binnen (pool) verplaatst. Die kan sneller gaan draaien dan de aarde zelf. Daardoor buigt de zuidenwind op het noordelijk halfrond af naar rechts, richting het oosten. Voilà: zuidwestenwind.

Meer weten?

Lees: *Het weer van morgen*, door D. Karnetszki